

Reactie Alzheimer Nederland op internetconsultatie wetsvoorstel Elektronische Gegevensuitwisseling in de Zorg

Mei 2020

Inleiding

Goede gegevensuitwisseling in de zorg is voor mensen met dementie en hun mantelzorgers van groot belang. Mensen met dementie hebben te maken met verschillende zorgverleners en zorg uit verschillende wetten. Alzheimer Nederland verwelkomt daarom het wetsvoorstel Elektronische Gegevensuitwisseling in de zorg. Het wetsvoorstel heeft niet alleen betrekking op de Wlz en Zvw, maar ook op de Wet zorg en dwang (Wzd), die bepaalt wanneer zorg mag worden toegepast waar de persoon met dementie geen duidelijke toestemming voor heeft gegeven. Gedurende de coronacrisis bewijst goede elektronische gegevensuitwisseling haar waarde: bij het ontbreken van menselijk contact is het van groot belang dat zorgverleners kunnen terugvallen op andere manieren van communicatie en gegevensuitwisseling. Graag maken wij gebruik van deze internetconsultatie om een aantal aandachtspunten mee te geven:

1. Breng gegevensuitwisseling onder de Wet zorg en dwang op orde.
2. Stel elektronische gegevensuitwisseling niet alleen binnen de zorgdomeinen maar ook tussen de zorgdomeinen verplicht en betrek hier eveneens de Wmo bij.
3. Geef cliënten inzagerecht in de over hen uitgewisselde gegevens.

Breng gegevensuitwisseling onder de Wet zorg en dwang op orde

De regering wil in 2020 samen met het veld bekijken hoe ambulante onvrijwillige zorg op een verantwoorde en veilige wijze in de praktijk gebracht kan worden. Gegevensuitwisseling is daar een belangrijk onderdeel van¹. Over de gegevensuitwisseling in de thuissituatie onder de Wzd bestaan zorgen in het veld². Tegelijkertijd is de uitvoer van de wet door de coronacrisis in het geding gekomen. Zorgverleners mogen als gevolg van de coronacrisis tijdelijk afwijken van de Wzd, bijvoorbeeld door het schrappen van het Multidisciplinair Overleg (MDO) of raadplegen van externe deskundigen³. Verder ontvangen wij signalen van opsluiting en angst voor sedatie ten gevolge van de maatregelen. Alzheimer Nederland heeft begrip voor het feit dat in verband met onderbezetting soepeler wordt omgegaan met sommige onderdelen van de Wzd. Maar dit maakt goede rapportage en gegevensuitwisseling tussen zorgverleners nóg belangrijker om te zorgen dat de voorwaarden van de Wzd worden nageleefd. In het kader van het overgangsjaar moeten handelingen goed

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/03/13/beantwoording-kamervragen-na-schriftelijk-overleg-over-wetten-zorg-en-dwang-en-verplichte-geestelijke-gezondheidszorg>

² <https://www.verenso.nl/over-verenso/standpunten-verenso/wet-zorg-en-dwang-wzd>

³ <https://www.dwangindezorg.nl/actueel/nieuws/2020/03/24/wzd-en-coronacrisis>

worden vastgelegd en ook na de coronacrisis moet voor verschillende zorgverleners duidelijk zijn welke behandeling een cliënt heeft gehad. Zorg daarom voor extra aandacht voor goede gegevensuitwisseling voor gedwongen zorg in de thuissituatie onder de Wet zorg en dwang, in het bijzonder gezien de gevolgen van de coronacrisis voor het naleven van de regels onder de Wzd.

Betrek gegevensuitwisseling tussen zorgdomeinen ook bij het wetsvoorstel

Mensen met dementie zijn vaak aangewezen op verschillende vormen van zorg zoals de huisarts, casemanager dementie, dagbesteding of respijtzorg. Daarom is het voor hen van belang dat zij niet bij elke zorgverlener opnieuw hun verhaal hoeven te doen, zeker wanneer het voor hen moeilijker wordt om het overzicht te behouden en te communiceren met verschillende zorgverleners. In veel gevallen worden mensen met dementie en hun mantelzorgers geconfronteerd met schottenproblematiek. Het voorliggende wetsvoorstel ziet enkel op gegevensuitwisseling *binnen* de zorgdomeinen. Alzheimer Nederland pleit voor verplichte gegevensuitwisseling *tussen* zorgdomeinen, uiteraard met in acht neming van medische en privacygronden. Daarnaast zou het van grote meerwaarde zijn om ook gegevensuitwisseling binnen en met de Wmo verplicht te stellen. Zo wordt voorkomen dat mensen met dementie en hun mantelzorgers keer op keer dezelfde vragen moeten beantwoorden bij verschillende zorgverleners.

Geef cliënten en mantelzorgers inzicht in over hen uitgewisselde gegevens

Het wetsvoorstel voorziet niet in inzagerecht voor cliënten in de gegevens die over hen worden uitgewisseld. Alzheimer Nederland vindt dat mensen de mogelijkheid moeten hebben om te weten welke gegevens zorgverleners over hen uitwisselen. Voor mensen met dementie is daarnaast van belang dat mantelzorgers deze taak indien nodig over kunnen nemen. Soms is de cliënt zelf niet goed meer in staat om regie te voeren over de zorg. Op dat moment moet het ook mogelijk zijn om mantelzorgers inzagerecht te geven in de uitgewisselde gegevens.

Vragen?

Julie Meerveld, manager belangenbehartiging en regionale hulp Alzheimer Nederland.

M: 06 128 999 16

E: j.meerveld@alzheimer-nederland.nl